

N:o 23.

Ank. till Riksd. Kansli den 6 Febr. 1882, kl. 3 e. m.

Kongl. Maj:ts nådiga proposition till Riksdagen, angående afsöndring af jord från rå- och rörshemmanet Lilla Pälstorp N:o 3 i Skaraborgs län samt indragna militieboställena Bro N:o 2 i Vestmanlands län och Appuna N:o 2 Orregården i Östergötlands län; Gifven Stockholms Slott den 27 Januari 1882.

Till Kongl. Maj:t hafva följande ansökningar ingifvits om afsöndring af jord från kronan tillhöriga fastigheter:

1:o. I en af Kongl. Maj:ts och Rikets Kammarkollegium öfverlemnad ansökning har Fägrede församling i Skaraborgs län anhållit, att som, efter det nu mera afidne förre Löjtnanten S. G. A. Erasmie, hvilken på tjuguarigt arrende från midfastan 1868 innehade det under kronosäteriet Boda N:o 1 lydande rå- och rörshemmanet Lilla Pälstorp N:o 3, $\frac{1}{4}$ mantal i Fägrede socken och Vadsbo härad, utan anspråk på ersättning för sig eller sina arfvingar, å nämnda hemman till församlingen upplåtit plats till småskola, sådan skola blifvit å omförmälda hemmans egor af församlingen uppförd, det härtill använda jordområdet, utgörande 1 kvadratref 87 kvadratstänger eller, efter gamla yt-måttet, 10,7 kappland, måtte få för alltid afsöndras emot skyldighet för församlingen att, när det för hemmanet Lilla Pälstorp N:o 3 nu gällande arrendet ginge till ända, till kronan erlægga årlig afgäld för den afsöndrade jorden;

och har vid en af vederbörande kronofogde och häradsskrifvare verkställd uppskattning af marken, som, enligt hvad instrumentet öfver samma uppskattning utvisar, innan densamma af församlingen togs i besittning, utgjordes af en i hög grad stenbunden och oländig sandbacke och för hemmanet var utan allt gagn, årliga afgälden föreslagits till en krona. I stället för denna afgäld har församlingen förklarat sig villig att såsom köpeskilling på en gång erlægga ett belopp, som motsvarade tjugugu gånger samma afgäld. Delegarne i sterbhuset efter Löjtnanten Erasme hafva förmått sig icke hafva något att invända emot ansökningen. Kongl. Maj:ts Befallningshafvande i länet och vederbörande Konsistorium hafva tillstyrkt den begärda jordafsöndringen, likaså Kammarkollegium, hvilken sistnämnda myndighet dervid erinrat, att då, enligt hvad instrumentet öfver berörda förrättning jemväl utvisade, den föreslagna afgälden beräknats för endast 6 kappland jord och från uppskattningen alldeles uteslutits 4,7 kappland till byggnadsplats, gårdsplan m. m. använd mark, men äfven för denna mark ersättning borde utgöras efter samma grund som för den öfriga jorden, årliga afgälden för ifrågasavarande jordområde rätteligen borde utgöra en krona 78 öre;

2:o. I en likaledes af Kammarkollegium öfverlemnad ansökning har Sevalle församling i Vestmanlands län anhållit att till utvidgande af planen omkring församlingens kyrka få, antingen kostnadsfritt eller emot viss årlig afgäld, från det till midfastan 1901 utarrenderade indragna sergeantsbostället Bro N:o 2, 1 mantal i Sevalle socken och Ytter Tjurbo härad, afsöndra en å karta affattad jordrymd om 2 kvadratref 21 kvadratstänger 77,41 kvadratfot, utgörande på nämnda boställe belöpande andel i mark, som vid år 1857 förrättadt laga skifte inom Bro by undantagits för delegarnes i byn gemensamma behof;

i anledning af hvilken ansökning yttranden afgifvits af boställets arrendator, som förklarat sig icke hafva något att erinra emot densamma, samt af kronofogden i orten och Kongl. Maj:ts Befallningshafvande i länet, hvilka tillstyrkt bifall till den ifrågasatta jordafsöndringen. Årliga afgälden för jordrymden har, med afseende å jordens dåliga beskaffenhet, af vederbörande kronofogde och häradsskrifvare föreslagits till endast 6 kannor spanmål, hälften råg och hälften korn, och församlingen har, på tillfrågan, förklarat sig vilja lösa marken genom att på en gång erlægga ett kapital, motsvarande tjugugu gånger afgäldens belopp; varande äfven denna jordafsöndring af Kammarkollegium tillstyrkt; och

3:o. I en af Appuna församling i Östergötlands län gjord ansökning har församlingen anhållit, att till plats för skolhus samt träd-

gård för skolan få från f. d. fanjunkarebostället 1 mantal N:o 2 Appuna Orregård i Appuna socken och Göstrings härad för alltid afsöndra en af landtmätare å karta affattad och beskrifven jordrymd af 2 kvadratref 12 kvadratstänger mot årlig afgäld af en kubikfot afrads-spanmål för hvarje kvadratref;

öfver hvilken ansökning Kammarkollegium, efter nådig remiss, infordrat yttranden af vederbörande kronofogde samt af Kongl. Maj:ts Befallningshafvande i länet, hvarvid kronofogden föreslagit, att årliga afgälden skulle höjas till en kubikfot fem kannor spanmål för hvarje kvadratref; och har, sedan församlingen, med godkännande af kronofogdens förslag, förklarat sig villig att, i stället för denna afgäld, såsom köpeskilling på en gång erlægga tjugu gånger afgäldens belopp, Kammarkollegium afgifvit underdånigt utlåtande i ämnet och dervid, enär den af kronofogden föreslagna afgälden kunde antagas motsvara den afsöndrade jordens behållna afkastning, hemställt, att ifrågavarande jordområde måtte åt församlingen upplätas emot nyssberörda köpeskilling, utgörande efter det för år 1880 fastställda tioåriga medelmarkgångspriset för länet, 154 kronor 34 öre, samt af Kollegium i öfrigt föreslagna vilkor.

Från Kammarkollegium har meddelats, att sistnämnda boställe, som den 14 Mars 1881 blifvit till statsverket indraget, är utarrenderadt på ett år till midfastan 1882 samt att bostället, med anledning af väckt fråga om detsammas afsättande till länsmansboställe, kommer att fortfarande intill den 14 Mars 1884 utarrenderas för endast ett år i sender.

Detta med hvad mera handlingarne i förevarande ärenden innehålla har Kongl. Maj:t tagit i öfvervägande och vill härmed föreslå Riksdagen att medgifva:

1:o att från rå- och rörshemmanet Lilla Pälstorp N:o 3 må till plats för småskola inom Fägreds församling afsöndras ofvan omförmälda dertill nu använda jordrymden af 1 kvadratref 87 kvadratstänger, emot skyldighet för församlingen att den 14 Mars 1883 till kronan såsom köpeskilling erlægga trettiofem kronor 60 öre, motsvarande tjugu gånger det belopp, hvartill årliga afgälden för marken af Kammarkollegium beräknats, äfvensom att, när så påfordras, uppsätta och för all framtid underhålla stängsel omkring den afsöndrade jorden;

2:o att från militiebostället Bro N:o 2 må, till utvidgande af planen omkring Sevala församlings kyrka, afsöndras den dertill föreslagna jordrymd af 2 kvadratref 21 kvadratstränger 77,41 kvadratfot, mot vilkor att församlingen, dels vid jordområdets tillträdande därför till kronan erlägger en köpeskilling af tjugusju kronor 12 öre, motsvarande,

enligt 1880 års medelmarkegångspris, tjugu gånger värdet af den föreslagna årliga afgälden, dels ock, der så påfordras, uppsätter och i vederbörligt skick underhåller stängsel mellan det afsöndrade jordområdet och boställets egor; samt

3:o att från militiebostället N:o 2 Appuna Orregård må, till plats för skolhus inom Appuna församling samt till trädgård för skolan, afsöndras den för sådant ändamål ifrågasatta jordrymden om 2 kvadratref 12 kvadratstänger, under vilkor, på sätt Kammarkollegium föreslagit, att församlingen vid tillträdet af marken i köpeskillning därför erlägger etthundra femtiofyra kronor 34 öre äfvensom, der så påfordras, uppförer och i laggilt skick underhåller stängsel emellan den afsöndrade jorden och boställets egor.

Kongl. Maj:t föreslår Riksdagen derjemte, att köpeskillningarne för ifrågavarande tre lägenheter må användas på enahanda sätt, som är föreskrifvet i afseende å medel, som inflyta vid försäljning af mindre kronolägenheter i öfverensstämmelse med nådiga brefvet den 29 Maj 1874.

De till förestående ärenden hörande handlingar skola Riksdagens vederbörande Utskott tillhandahållas, och Kongl. Maj:t förblifver Riksdagen med all Kongl. nåd och ynnest städse välbevågen.

O S C A R.

O. R. Themptander.

*Utdrag af protokollet öfver finansärenden, hållet inför Hans Maj:t
Konungen i Statsrådet å Stockholms slott den 27 Ja-
nuari 1882.*

Närvarande:

Hans Excellens Herr Statsministern Grefve *Posse*,
Hans Excellens Herr Ministern för utrikes ärendena Friherre *Hochschild*,
Statsråden: *Lovén*,
von Steyern,
Friherre von Otter,
Taube,
Hederstierna,
Hammarskjöld,
Richert och
Themptander.

31:o.

Föredragande Departementschefen Statsrådet Themptander uppläste till justering ett, i öfverensstämmelse med Kongl. Maj:ts förut denna dag, på Statsrådets enhälliga tillstyrkande, fattade beslut uppsatt förslag till Kongl. Maj:ts nådiga proposition till Riksdagen angående af-söndring af jord från rå- och rörshemmanet Lilla Pälstorp N:o 3 i Skaraborgs län samt indragna militieboställena Bro N:o 2 i Vestmanlands län och Appuna N:o 2 Orregården i Östergötlands län.

Hans Maj:t Konungen täcktes, enligt Statsrådets tillstyrkande, i nåder gilla berörda förslag, sådant det finnes detta protokoll under Litt. A bilagdt, och skulle i enlighet dermed nådig proposition till Riksdagen aflåtas.

Ex protocollo
Axel Ädelgren.